

A ačkoli tak krásně chodí, nic sobě toho [Bůh] neošklivil, ale dal jim své slovo a svého Syna v jasném světle, aby ho právě poznaly. Mohli se ho držeti. Viděti snadné jest, že Bůh na ty věci nic nedbá, aniž jemu jest milejší ten v šeré sukni nežli ten v zlatohlavě. Bratři přijímali s nelibostí takovou změnu v těch, kdo měli sloužit sborům Jednoty podle jejích prostých řádů, za nimiž bylo, jak jsme ukázali, i probuzené sociální citění. Posuzovali své studenty jako světáky, odmítali jejich povýšenost. Docházelo k napětí a k rozchodu jako právě v případě Mitmánekově. Ještě se k němu vrátíme. Zkušenosti s pozdějšími studenty budou utěšenější.

K luterské reformaci, ale v tomto případě k reformaci všech směrů mimo novokřtence, přiblížili se Bratři brzy po vydání „Počtu z učení“ *zrušením druhého křtu přistupujících*. Jistým náběhem k tomuto kroku bylo usnesení Úzké rady z r. 1532, že děti mají být křtěny „Kristovým křtem plným a celým“ ku posvěcení a ku přijetí za údy církve svaté, neboť Kristus dítkám zjevně vysvědčil spasení [D 142]. Tím byl zdůrazněn význam křtu dítek na rozdíl od staršího pojetí bratrského, podle něhož je křest dokonán vlastně teprve konfirmací. O dva roky později bylo zrušení křtu přistupujících připraveno rozesláním listu sborům, v němž Starší vyložili, proč změnu zamýšlejí. Křest náleží mezi ony dobré věci, které má i římská církev, ač jsou v ní smíšeny s nesprávnými přídávky. Křest římský je tedy v podstatě platný — děje se přece správně ve jménu svaté Trojice — a protože v církvi Kristově má být křest konán jen jednou, nemá se opakovat. Soudobí němečtí bohoslovci připomínají, praví dále Bratři, že tak rozhodla již stará církev, uznávajíc křest udělený od kacířů. Ostatně svědčí prý i Skutky apošt. 8, 14—17, že sami apoštolé neopakovali křest ani v tom případě, byl-li vykonán toliko ve jménu Kristově, nikoli ve jménu svaté Trojice. Bratři připomněli také, že ani ve starší Jednotě nebyl druhý křest prováděn bez výjimky, že proti němu byly vyslovovány námitky, ba že sám B. Lukáš naznačil, že mohou nastat okolnosti, kdy ho nebude potřebovat. Tyto okolnosti nastaly širším obnovením církve, světovou reformací. Bratři chtějí patrně tímto poukazem, v usnesení [D 149 až

152] třikrát opakovaným říci, že pokládají za žádoucí nedělit se v této věci od řádu církví reformačních, které křest římskými kněžími udělený neopětují. V pozadí lze předpokládat myšlenku, že mezi vstupujícími do Jednoty bude za nového stavu věcí vždy více těch, kdo byli v dětství pokřtěni v církvích slovem Božím očištěných, ač dekret, po slyšení dobrého zdání sborů od Starších učiněný, prohlašuje, že křest není třeba opakovat, „byť pak kteří k nám přistoupili i z zavedení Antikristova“. Reformační učitelé zavrhuji křest opěťovaný od novokřtenců. S těmi se Bratři nechtějí stavět do jedné řady, tím spíše, že přece své vlastní dítky již dávno křtí. Chtějí naopak v tomto případě upuštěním od opakování křtu osvědčit, že jsou věrni zásadě ustoupit od dosavadního stanoviska, jestliže poznají jinde cokoli lepšího.

Snad můžeme Bratřím věřit, že mluví upřímně, že tedy dospěli ke změně v pojetí křtu mimo Jednotu vykonaného skutečně z důvodů zásadních a že je vedlo i ekumenické vědomí potřeby nelišit se bez podstatného důvodu od obecné církve. Jest ovšem pravda, že se musili vzápětí hájit proti těm, kdo jejich ústup od dotavadní praxe vykládali prostě bázní, aby nebyli zaměňováni s novokřtenci, proti nimž byly právě r. 1534 i v Čechách vyhlášeny ostré mandáty v důsledku revolučních událostí v Münsteru. Takové řeči rozhodně odmítali. Mezi nimi samými vyskytly se ovšem projevy přející spíše zavedení křtu vůbec v dospělosti. Na Moravě se ozvala oposice proti zrušení křtu přistupujících vedená B. Valentou, knězem v Holešově. Ale po jeho brzké smrti se schisma, které Bratři velmi přísně odsuzovali jako nekázeň, urovnalo. A zápis v Dekretech se končí děkováním Bohu za přijaté lepší světlo a zjištěním, že odstranění druhého křtu přivedlo do Jednoty mnoho nových údů v Čechách i na Moravě, a zborové se rozmnožili více nade všechny časy předešlé po vši Jednotě. Stará křestní praxe snad byla mnohým ve srovnání se způsobem církve podobojí příliš neobvyklá a odrážela je od přestupu; těm se nyní vstup do Jednoty usnadnil.

Svému okolí a luterským způsobům připodobnili se Bratři současně zavedením *oplatek* při večeři Páně místo kvašeného chleba do té doby obvyklého i doporučením pěkných kalichů